

6. Učební osnovy

6.1 Český jazyk a literatura, seminář z českého jazyka, dramatická výchova

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět: v 1.,3. ročníku – 9 hodin týdně, v 2. ročníku – 10 hodin týdně, ve 4.,5. ročníku – 7 hodin týdně, v 6. ročníku – 5 hodin týdně, v 7.,8.,9. ročníku – 4 hodiny týdně. Na výuku tohoto předmětu navazují další volitelné předměty:

dramatická výchova – 6. ročník 1 hodina týdně,

seminář z českého jazyka – 7. a 9. ročník 1 hodina týdně,

Obsah oboru český jazyk a literatura má komplexní charakter. Je rozdělen do složek komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova a dramatická výchova.

Výuka v předmětu český jazyk a literatura je zaměřena k rozvoji kultivovaného ústního a písemného projevu a k smysluplnému chápání okolního světa a sebe sama. Důraz je kladen na spontánní vyjádření reakcí a pocitů žáků a na pochopení role v různých komunikačních situacích.

Literatura je vnímána jako specifický zdroj poznání a prožitků. Jejím hlavním cílem je porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, uvědomění si hlavní myšlenky díla a poznání záměru autora.

Předpokladem kvalitní výuky a **pro snazší rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání je zapotřebí i dobré materiální vybavení a využívání různých zdrojů informací** /slovníky, encyklopedie, katalogy, internet/.

Volitelný předmět **seminář z českého jazyka** je zaměřen na další rozšiřování znalostí žáků, kteří mají o český jazyk a literaturu zájem a chtějí své znalosti ještě více prohloubit či rozvinout o nadstandardní učivo.

Dramatická výchova je určena pro rozvoj komunikačních verbálních i neverbálních technik a práce v týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

❖ **Kompetence k učení**

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků,
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy,
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich,
- využívají prostředků výpočetní techniky,

❖ **Kompetence k řešení problémů**

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému,
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení a samostatně volí vhodné způsoby řešení,
- uvážlivě rozhodují

❖ **Kompetence komunikativní**

- formulují a projevují své myšlenky a názory v logickém sledu,
- ústně i písemně se vyjadřují výstižně a kultivovaně, soustavně rozvíjí verbální i neverbální komunikaci,
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují,
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory,
- rozumí různým typům textů a záznamů,
- aktivně využívají informačních a komunikačních prostředků,

❖ **Kompetence sociální a personální**

- účinně spolupracují při skupinovém vyučování i v práci ve dvojicích,
- zdvořilým a tolerantním vystupováním se podílejí na utváření příjemné atmosféry a efektivní spolupráce v týmu,

❖ **Kompetence občanské**

- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví,
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům,
- aktivně se zapojují do kulturního dění,

❖ **Kompetence pracovní**

- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- dodržují hygienu práce,
- využívá svých znalostí v běžné praxi.

6.1.1 Český jazyk a literatura

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.1.2 Seminář z českého jazyka

[7. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.1.3 Dramatická výchova

[6. ročník](#)

6.2 Anglický jazyk, AJ - druhý cizí jazyk, Konverzace v anglickém jazyce

Předmět **anglický jazyk** je vyučován v prvním a druhém ročníku jednu hodinu týdně, ve třetím ročníku dvě hodiny týdně a v ostatních ročnících po třech hodinách. Hlavním cílem tohoto předmětu je dosažení základní komunikace v anglickém jazyce u všech žáků, porozumění mluvenému i psanému textu, schopnost písemně i ústně vyjádřit svá přání a uplatnit získané informace v běžném životě. Schopnost uplatňovat tyto vědomosti na úrovni mezinárodní spolupráce, zapojením do mezinárodních projektů (eTwinning, Socrates).

Volitelný předmět **druhý cizí jazyk – anglický** bude vyučován od sedmého ročníku po dvou hodinách týdně. Předpokladem účinné práce je dobré materiální vybavení (odborná učebna se sluchátky), využívání multimediálních programů a cizojazyčných časopisů v hodinách anglického jazyka. Začlenění všech výukových metod do hodin (poslech, četba s porozuměním, konverzace a písemný projev).

V osmém ročníku mají žáci možnost volby předmětu **Konverzace v anglickém jazyce**, který slouží zejména k rozvoji komunikačních a konverzačních kompetencí.

Vzdělávání v uvedených vzdělávacích předmětech směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

❖ Kompetence k učení:

- dlouhodobá práce na osvojení si cizího jazyka,
- k vyhledávání a třídění informací,
- k systematickému používání naučených jazykových prostředků,
- k posouzení vlastního učení,
- k práci s chybou,

❖ Kompetence k řešení problémů:

- ke zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí,
- činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit,

❖ Kompetence komunikační:

- k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem,
- k poslouchání a zapojení se do rozhovoru,
- k porozumění a práci s psanými texty,
- spolupráce s ostatními (bez rozdílu schopností),

❖ Kompetence sociální a personální

- zapojení do skupinového vyučování i práce ve dvojicích,
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů,
- efektivní spolupráce,
- zdvořilost a tolerance k spolužákům,

❖ Kompetence občanské

- k respektování tradic, kulturních hodnot,
- k zdravému životnímu stylu, pohybu,

❖ Kompetence pracovní:

- k plnění svých povinností,
- používání abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem,
- podpora podnikatelského myšlení,
- včasné plnění povinností

6.2.1 Anglický jazyk

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.2.2 Druhý cizí jazyk - anglický jazyk

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.2.3 Konverzace v anglickém jazyce

[8. ročník](#)

6.3 Německý jazyk, NJ - druhý cizí jazyk

Předměty **německý jazyk**, **německý jazyk jako druhý cizí jazyk** a **cvičení z německého jazyka** jsou zahrnuty do oblasti „**Jazyk a jazyková komunikace**“. Německý jazyk je vyučován od 1. do 9. ročníku s časovými dotacemi – 1.+2. ročník 1 hodina, 3. ročník 2 hodiny, od 4. ročníku 3 hodiny týdně.

Volitelný předmět **německý jazyk** jako 2. cizí jazyk umožňuje žákům získat základní úroveň jazykové způsobilosti v dalším cizím jazyce. Je vyučován v 7. až 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Hlavním cílem těchto předmětů je získávání zájmu o německý jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v německém jazyce (eTwinning), získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznávání kultury a tradic německy mluvících zemí, vyhledávání nejdůležitějších informací, práce s informací nebo pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život.

Hodiny německého jazyka jsou zaměřeny především na rozvoj poslechu a mluvení, sekundárně pak rozvíjí psaní v cizím jazyce. Důraz je kladen také na moderní způsob evaluace žáků. V jazyce je upřednostněna především autoevaluace žáka a to prostřednictvím Evropského jazykového portfolio schváleného Radou Evropy.

Německý jazyk se vyučuje v odborné jazykové učebně, která je vybavena mimo jiné speciální zvukovou technikou, televizí nebo videorekordérem. Hravou formou výuky německého jazyka nabízejí také dvě moderně vybavené počítačové učebny.

Vzdělávání v těchto uvedených vzdělávacích předmětech směřuje k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

❖ **Kompetence k učení:**

- dlouhodobá práce na osvojení si cizího jazyka,
- k vyhledávání a třídění informací,
- k systematickému používání naučených jazykových prostředků,
- k posouzení vlastního učení,
- k práci s chybou,

❖ **Kompetence k řešení problémů:**

- ke zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí,
- činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit,

❖ **Kompetence komunikační:**

- k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem,
- k poslouchání a zapojení se do rozhovoru,
- k porozumění a práci s psanými texty,
- spolupráce s ostatními (bez rozdílu schopností),

❖ **Kompetence sociální a personální**

- zapojení do skupinového vyučování i práce ve dvojicích,
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů,
- efektivní spolupráce,
- zdvořilost a tolerance k spolužákům,

❖ **Kompetence občanské**

- k respektování tradic, kulturních hodnot,
- k zdravému životnímu stylu, pohybu,

❖ **Kompetence pracovní:**

- k plnění svých povinností,
- používání abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem,
- podpora podnikatelského myšlení,
- včasné plnění povinností

Ve vzdělávacího obsahu daného předmětu jsou zahrnuta tato průřezová témata:

- 1A (cvičení dovednosti zapamatování si – slovní zásoba)

- 1C (plánování učení – jak se správně učit)
- 1F (rozhovory na téma já a moje rodina, hobby, vlastnosti atd.)
- 1H (komunikace v běžných životních situacích – pozdrav, poděkování, představování)
- 3B (odlišnosti jazyka německého a českého, případné navázání komunikace)
- 4D (význam německého jazyka v dnešní době a jeho vývoj v budoucnosti)

6.3.1 Německý jazyk

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.3.2 Druhý cizí jazyk - německý jazyk

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.4 Matematika, seminář z matematiky

Předměty **matematika**, **cvičení z matematiky** a **seminář z matematiky** patří na naší škole do vzdělávací oblasti „Matematika a její aplikace“.

Předmět **matematika** je vyučován na 1. i 2. stupni a to takto: v 1. ročníku 4 hodiny týdně, v 2., 3., 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně, v 6., 7. a 8. ročníku vždy 4 hodiny týdně a v 9. ročníku 5 hodin týdně. Hlavním cílem tohoto předmětu je získání dovedností v oblasti rýsování, zvládnutí základních početních operací se všemi čísly a jejich využití k řešení úloh především z praktického života, vést žáky k logickému a racionálnímu myšlení. Získané dovednosti a znalosti z matematiky žáci využijí v dalších předmětech vyučovaných na naší škole a mohou je dále rozvíjet ve volitelném předmětu **seminář z matematiky**.

Volitelný předmět **seminář z matematiky** si mohou žáci vybrat v 6. a 8. ročníku (vždy jedna hodina týdně). Tento předmět slouží k rozšiřování a prohlubování vědomostí z hodin matematiky. Tím u žáků vytváří předpoklady k úspěšnému studiu na školách vyššího typu.

Vzdělávání v uvedených vzdělávacích předmětech směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí :

❖ kompetence k učení:

- získávání informací z co největšího počtu různých zdrojů, posouzení jejich věrohodnosti a jejich využití k řešení úloh,
- hledání mezipředmětových vztahů a souvislostí v probíraném učivu,
- organizování učebního procesu a přijímání odpovědnosti za své učení,

❖ kompetence k řešení problémů:

- využívání zkušeností, získaných dovedností a logického myšlení při řešení problémů v rámci zadaných úkolů,
- objevování různých variant řešení problémů a jejich využití při řešení podobných úloh,

❖ kompetence komunikativní:

- schopnost respektovat názory spolužáků při skupinové práci a vyslechnout jejich argumenty,
- prezentování svého názoru a umění obhájit svá řešení,
- vyjadřování písemnou formou,
- porozumění textu, grafům, diagramům a tabulkám,

❖ kompetence sociální a personální:

- poskytování pomoci druhým při řešení problémů,
- spolupráce s ostatními při týmové práci,

❖ kompetence občanské:

- uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo ni,

❖ kompetence pracovní :

- bere na sebe zodpovědnost, přispívá k práci skupiny,
- organizování vlastní práce,
- včasné plnění povinností a dodržování stanovených pravidel.

6.4.1 Matematika

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.4.2 Seminář z matematiky

[6. ročník](#)

[8. ročník](#)

6.5 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět **člověk a jeho svět** je realizován na I.stupni, a to v 1. až 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně a v 5. ročníku 4 hodiny týdně. Předmět je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
  - poznávání okolní krajiny (místní oblast, region), riziková místa a situace
  - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů,
  - působení lidí na krajinu a životní prostředí,
  - chápání organizace života v obci, ve společnosti, v rodině
  - postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění,
  - praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu,
- Lidé kolem nás
  - základy vhodného chování a jednání mezi lidmi,
  - utváření principů demokracie,
  - uvědomování si základních globálních problémů, problémů konzumní společnosti, globálních problémů přírodního prostředí,
  - uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen,
  - seznamování se se základními právy povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě,
  - seznámení se světem financí
  - směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- Lidé a čas
  - orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne,
  - současnost a minulost v našem životě,
  - snaha o vyvolání zájmu samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie i současnosti,
- Rozmanitost přírody
  - Země jako planeta sluneční soustavy,
  - poznávání rozmanitosti i proměnlivosti živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, životní podmínky a potřeby,
  - uvědomování si rovnováhy v přírodě,
  - chápání vlivu lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadků,
  - seznámení s živelnými pohromami, ekologickými katastrofami,
- Člověk a jeho zdraví
  - znát lidské tělo, biologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce,
  - důležitost partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy,
  - poznávání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
  - nutnost znát základy první pomoci, poskytnutí první pomoci, čísla tísňových linek
  - poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
  - seznámení se situacemi hromadného ohrožení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

❖ Kompetence k učení

- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit,
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- učitel umožňuje žákům používat vhodné pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu,
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování,

❖ Kompetence k řešení problémů

- žáci pracují v hodině s odbornou literaturou,
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům řešením a závěrům sami,
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých, situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,

❖ **Kompetence komunikativní**

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny,
- žák využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,
- žák užívá správnou terminologii,
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

❖ **Kompetence sociální a personální**

- rozlišuje vztahy mezi lidmi a národy,
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny,
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků,
- žáci ve skupinách spolupracují, učí se respektovat názory a zkušenosti druhých, reagují na podněty a myšlenky jiných,

❖ **Kompetence občanské**

- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti,
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií, hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků,
- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě,
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých,

❖ **Kompetence pracovní**

- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,
- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat,
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky, dodržování bezpečnosti práce,
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla.

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

6.6 Umění a kultura

Předmět **umění a kultura** bude na naší škole na 1. stupni vyučován v 1., 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku 3 hodiny týdně. Na 2. stupni jsou tomuto předmětu věnovány: v 6. a 7. ročníku 3 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně formou projektů. Dispozici je odborná učebna hudební výchovy, pracovní výtvarné výchovy, keramická dílna s hrnčířským kruhem a keramickou pecí.

Hlavní cíle předmětu umění a kultura směřují k tomu:

- aby žáci podle svých dispozic získávali praktické i teoretické poznatky o kresbě, malbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření,
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky,
- aby se prohluboval a rozvíjel jejich vztah k výtvar. umění, včetně užitého a lidového umění i architektury,
- aby byli schopni nalézt a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvářeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka,
- aby byli schopni získaných výtvarných poznatků a dovedností využívat ve svém životě,
- aby žáci v souladu s emocionálním, fyziologickým a rozumovým rozvojem kultivovali svou hudebnost v oblasti sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie,
- aby rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními instrumentálními poslechovými a hudebně pohybovými,
- aby se snažili porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby,
- aby se naučili vnímat českou hudební kulturu i kulturu jiných národů a aby si uvědomovali, že hudba může vytvářet pojitko mezi lidmi, národy,
- aby svých hudebních poznatků uměli využít i v životě.

V rámci předmětu jsou rozvíjeny následující klíčové kompetence:

❖ Kompetence k učení:

- Vytváří si optimální podmínky při výtvarných i hudebních činnostech, svou práci si plánuje a organizuje.
- Vysvětlí a předvede ostatním, co vytvořil, diskutuje o tom.
- Posuzuje výsledky své tvořivé práce a chce se zlepšovat.
- Nové poznatky dovede použít při řešení podobných úkolů.

❖ Kompetence k řešení problémů:

- Soustředí se na zadaný úkol – problém.
- Uvědomí si, co zná, co k jeho řešení musí ještě zjistit, nacvičit a nastudovat.
- Shromáždí si vhodnou literaturu, pátrá po informacích.
- Nastuduje potřebné a propojí nové poznatky s minulými.
- Navrhne několik řešení problémů, vybere to nejlepší a ověří si jeho vhodnost.
- Vysvětlí ostatním své postupy, zdůvodní je, vyhodnotí zvládnutí úkolu.
- Nové dovednosti dovede použít při řešení dalších úkolů.

❖ Kompetence komunikativní:

- Při činnostech i besedách dodržuje pravidla slušné komunikace.
- Ptá se, odpovídá na otázky, rozmyslí si odpověď.
- Srozumitelně, nahlas a souvisle vyjádří jakékoli sdělení, diskutuje.
- Obhájí vlastní názor.
- Vhodně využívá jazykové prostředky, hlas, melodii, artikulaci, gesta, mimiku.

❖ Kompetence sociální:

- Spoluvytváří a respektuje dohodnutá pravidla skupiny, ve které pracuje.
- Účinně komunikuje uvnitř skupiny, prosadí správný názor, přijme kritiku, ustoupí, přizná chybu, argumentuje.
- Spolupracuje s ostatními na společném úkolu.
- Objektivně zhodnotí výsledky jednotlivce i skupiny, umí vhodně povzbudit, pochválit, citlivě kritizovat.

❖ **Kompetence občanské:**

- Zná svá práva a respektuje práva ostatních , plní své povinnosti.
- Projevuje určitou hrdost osobní i národní, respektuje odlišnost zemí i kultur.
- Chrání své zdraví, pracuje bezpečně.
- Má kladný vztah k přírodě, neničí ji.

❖ **Kompetence pracovní:**

- Umí se postarat sám o sebe, při práci volí vhodné pomůcky i oblečení.
- Udržuje na pracovním místě i okolí pořádek.
- Bezpečně pracuje s jednoduchými nástroji i materiály.
- Neohrožuje sebe ani ostatní.
- Dodržuje stanovená pravidla a postupy práce.
- Rozvíjí svoje zájmy a schopnosti pro budoucí povolání.
- Účelně využívá moderní techniku.

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.7. Svět práce

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je v naší škole vyučován v rámci předmětu **Svět práce** na 1. i 2. stupni v průběhu všech devíti let v časové dotaci 1 hodina za týden. Vzdělávací obsah této oblasti je na 1. stupni rozdělen na 4 základní tématické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů a je určen všem žákům bez rozdílu – tedy chlapcům i dívkám. Na druhém stupni je předmět Svět práce realizován následujícím způsobem:

6. ročník:	chlapci i dívky	½ roku práce s drobným materiálem, ½ roku základy přípravy pokrmů
7. ročník:	dívky	příprava pokrmů
	chlapci	konstrukční činnosti
8. ročník	chlapci i dívky	svět práce
9. ročník	chlapci	příprava pokrmů
	dívky	péče o domácnost

Hlavním cílem tohoto předmětu je:

- naučit žáky pracovat s různými materiály, plánovat, organizovat a hodnotit svou činnost i práci druhých, pracovat v týmu a respektovat ostatní spolužáky,
- rozšiřovat své obzory v oblasti manuální činnosti,
- získávat základní znalosti a praktické dovednosti z vybraných řemeslných oborů,
- rozvíjet technické myšlení,
- vnímat historické aspekty řemeslné výroby, stejně jako moderní metody práce,
- vytvářet si pozitivní vztah práci,
- rozvíjet manuální zručnost,
- rozvíjet schopnosti samostatně provádět výrobní nebo opravárenské činnosti s využitím zavedených postupů práce,
- vytvářet vlastní správné postupy práce s ohledem na bezpečnost práce.
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- chápat práci a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojit si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Získané vědomosti a dovednosti uplatní žáci v praktickém životě, zvláště v profesích, vycházejících z technických učebních oborů nebo z maturitních oborů středních průmyslových škol. Předmět poskytuje možnost seberealizace i žákům, kteří v naukových disciplínách nedosahují dobrých výsledků. Mnozí z těchto žáků se pro své mimořádné výkony stávají v kolektivu ceněnými autoritami. Výuku prolíná i ekologické hledisko výrobní činnosti, od volby a hospodárnosti využití materiálů po likvidaci odpadů. Okruh „Svět práce“ se okrajově dotýká průřezového tématu „Osobnostní a sociální výchova“ (dovednosti týkající se spolupráce v týmu a v různých pracovních situacích), „Environmentální výchova“ (role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí).

Obsah zmíněných tématických okruhů je možné realizovat mimo jiné v odborně zařízených učebnách tzn. cvičná kuchyň, keramická dílna nebo technické dílny. Velmi dobré nástrojové vybavení učebny a kabinetu umožňuje realizovat výuku zaměřenou na individuální práci každého žáka. Rovněž vybavení dalšími pomůckami, případně využití zázemí jiných předmětů, jako např. fyziky, informatiky, atd., dává možnost obohatit výuku nerůznějšími formami a metodami práce. Omezujícím hlediskem je pouze bezpečnost práce.

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

❖ Kompetence k učení:

- žák plánuje a organizuje svou práci ve vyučování,
- vyhledává a třídí informace a využívá je v praxi (jednoduché konstrukční plánky),
- samostatně pozoruje a experimentuje (např. pokusy v oblasti pěstitelství),
- porovnává výsledky získané pozorováním, vyvozuje závěry (např. podmínky pro život rostlin),
- získává si pozitivní vztah k práci,

❖ **Kompetence k řešení problémů:**

- samostatně řeší problémové situace,
- hledá varianty řešení problému především v oblasti konstrukční činnosti,
- prakticky používá osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- zodpovědně rozhoduje o vlastní profesní orientaci,

❖ **Kompetence komunikativní:**

- rozumí různým typům obrazových záznamů (obrázky pro označení nároků rostlin na vodu, vzduch, atd.),
- prezentování výsledků své práce (pokusu, montáže, demontáže, příprava pokrmů atd.),
- naslouchá promluvám druhých, zapojí se do diskuze,

❖ **Kompetence sociální a personální:**

- v případě skupinové práce spolupracuje s týmem,
- poskytne pomoc spolužákovi nebo o ni požádá,

❖ **Kompetence občanské:**

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí tzn. třídí odpad, šetrně zachází se spotřebiči,
- uvědomuje si důležitost našich lidových zvyků a tradic,
- uvědomuje svá práva a povinnosti ve škole i mimo ní,
- chápe vliv působení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu,
- buduje si pozitivní vztah k práci a odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce

❖ **Kompetence pracovní:**

- bezpečně, ohleduplně a úsporně využívá nástroje ve školní kuchyni, keramické i technické dílně,
- využívá získané znalosti a zkušenosti i v jiných vzdělávacích oblastech nebo mimoškolních aktivitách,
- plní své povinnosti, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci,
- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- organizuje a plánuje si účelně svou práci,
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
- srovnává hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- uplatňuje tvořivost a vlastní nápady při pracovní činnosti
- vynakládá úsilí na dosažení kvalitního výsledku

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

[7. ročník – dívky](#)

[7. ročník - hoši](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník – dívky](#)

[9. ročník - hoši](#)

6.8 Tělesná výchova, volejbal, plavání

Vyučovací předmět **tělesná výchova** je realizován v 1. – 9. ročníku. Ve 3., 4. a 6. ročníku jsou zařazeny 3 hodiny týdně, v ostatních ročnících dvě hodiny týdně. Ve 3. a 4. ročníku je polovinu školního roku po dvou hodinách realizována výuka plavání, v 6. ročníku jsou do výuky zařazeny relaxační a uvolňovací techniky. Na předmět tělesná výchova úzce navazují další předměty a to:

- **sportovní výchova** ve 4.-5. ročníku jako nepovinný předmět – slouží především k pohybovému rozvoji dětí se zájmem navštěvovat od 6. ročníku sportovní třídu. Je zařazen pro zájemce z uvedených ročníků v dotaci 1 hodina týdně,
- **volejbal** ve sportovních třídách v 6.-9. ročníku jako povinně-volitelný předmět – je zaměřen na specializovanou volejbalovou přípravu pro žáky sportovních volejbalových tříd. V 6. ročníku je předmět zařazen s dotací 1 hodiny týdně, v 7.-9. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně,
- **plavání** ve sportovních třídách v 6.-9. ročníku jako nepovinný předmět – slouží k regeneraci žáků sportovních tříd, je zařazen s dotací 1 hodiny týdně.

Vzdělávání v tělesné výchově a navazujících předmětech má za cíl:

- rozvoj pohybových dovedností a schopností,
- aktivní využití získaných pohybových návyků ve volném čase,
- vytvářet návyky zdravého životního stylu, utužování zdraví,
- dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair play,

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- ❖ **Činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV
- ❖ **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání
- ❖ **Činnosti podporující pohybové učení** – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností

Výchovná a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

- ❖ **Kompetence k učení**
  - osvojení si základního tělocvičného názvosloví,
  - cvičení podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení,
  - měření základních pohybových výkonů a jejich porovnávání s předchozími,
  - poznávání vlastních pohybových dovedností,
  - plánování, organizování a řízení vlastních činností,
  - sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti,
- ❖ **Kompetence k řešení problémů**
  - řešení nesportovního chování,
  - přemýšlení o problému při sportovních aktivitách a hledání cesty k jejich odstranění,
  - uvědomování si zodpovědnosti svých rozhodnutí,
  - obhajování svých rozhodnutí,
- ❖ **Kompetence komunikativní**
  - reakce na základní povely a pokyny,
  - vydávání povelů a organizace jednoduchých pohybových soutěží,
  - komunikace ve skupinách,
  - vyslechnutí a přijetí pokynů učitele,

❖ **Kompetence sociální a personální**

- spolupráce ve skupinách,
- dodržování pravidel fair play,
- vytváření pravidel při práci v týmu,
- respektování opačného pohlaví

❖ **Kompetence občanská**

- přiměřená samostatnost,
- vůle po zlepšení své zdatnosti,
- hodnocení cvičení,
- kladný vztah k aktivnímu pohybu,
- respektování názorů ostatních,
- formování volných a charakterových rysů

❖ **Kompetence pracovní**

- správné nachystání tělocvičného náradí a náčiní,
- hygienické návyky
- využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- vedení k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržování pravidel ve sportu a následně v celém životě

6.8.1 Tělesná výchova

[1. ročník](#)

[2. ročník](#)

[3. ročník](#)

[4. ročník](#)

[5. ročník](#)

[6. ročník h](#)

[6. ročník d](#)

[7. ročník h](#)

[7. ročník d](#)

[8. ročník h](#)

[8. ročník d](#)

[9. ročník h](#)

[9. ročník d](#)

6.8.2 Volejbal

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.8.3 Plavání

[6.-9. ročník](#)

6.9 Informační technologie, svět softwaru

Předměty **informační technologie** a **svět softwaru** zahrnují na naší škole vzdělávací oblast „**Informační a komunikační technologie**“ a částečně vzdělávací oblast „**Mediální výchova**“.

Předmět „Informační technologie“ je vyučován v 5. ročníku (1 hodina týdně) a v 6. ročníku (2 hodiny týdně). Hlavním cílem tohoto předmětu je dosáhnout všem žákům základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Dovednosti získané v tomto předmětu poté žáci aplikují i v dalších vzdělávacích oblastech a přímo je mohou rozvíjet ve volitelném předmětu „Svět softwaru“, který je nabízen v 7. a 8. ročníku.

Volitelný předmět „Svět softwaru“ je členěn do tří nezávislých bloků (7. až 8. ročník) a navazuje na poznatky získané v předmětu „Informační technologie“. Dochází zejména k prohloubení uživatelské úrovně znalostí v jednotlivých softwarových oblastech, důraz je kladen na tvorbu samostatných či skupinových projektů.

Předpokladem účinné práce je mimo jiné vytvoření kvalitního uživatelského prostředí: jeden počítač na jednoho uživatele, potřebné softwarové a hardwarové vybavení, prezentační technika.

Vzdělávání v uvedených vzdělávacích předmětech směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

❖ Kompetence k učení

- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce,
- účelné a rychlé vyhledávání a zpracování informací,
- výběr nejvhodnější strategie při zpracování informací (typ editoru, forma zpracování),
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací,
- schopnost formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení,
- samostatné pozorování a srovnávání výsledků projektů a posuzování jejich úrovně,
- tvořivé využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce,

❖ Kompetence k řešení problémů

- samostatné řešení problémů v rámci projektů a zadaných úkolů a využívání získané zkušenosti,
- využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů,
- aplikace osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací,

❖ Kompetence komunikativní

- schopnost obhájit svá rozhodnutí a zvolená řešení,
- výstižně a souvisle prezentování výsledků projektů, či postupů řešení zadaných úkolů,
- naslouchání názorům spolužáků v týmu, vhodně na ně reagovat, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- využívání informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- schopnost vysvětlit základní pojmy, reagovat na případné dotazy,

❖ Kompetence sociální a personální

- respektování práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW,
- zaujímání odpovědného a etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích,
- šetrná práce s výpočetní technikou,
- účinná spolupráce ve skupině při skupinových projektech a při společných úkolech,
- poskytování pomoci při řešení problémů a schopnost o pomoc požádat,
- posilování vlastní sebedůvěry soustavnou prezentací svých výsledků,

❖ Kompetence občanské

- uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu,

❖ **Kompetence pracovní**

- bezpečné používání výpočetní techniky, dodržování stanovených pravidel,
- včasné plnění povinností,
- využívání nabytých znalostí v jiných vzdělávacích oblastech,

6.9.1 Informační technologie

[5. ročník](#)

[6. ročník](#)

6.9.2 Svět softwaru

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.10 Dějepis, seminář ze společenskovedních předmětů

Předmět **dějepis** spolu s předmětem **výchova k občanství a zdraví** jsou součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Do této oblasti spadá i **seminář ze společenskovedních předmětů** a projektové vyučování v předmětu **člověk a společnost**.

Dějepis je vyučován v 6. ročníku /2 hodiny týdně/, v 7. ročníku /1 hodina týdně/, v 8. ročníku /2 hodiny týdně/ a v 9. ročníku /2 hodiny týdně/. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Je kladen důraz na to, aby nebyl pouhým sdělováním historických faktů. Zvláště v 8. a 9. ročníku jsou žáci vedeni k tomu, aby se s pomocí vyučujícího snažili hledat odpovědi na otázky proč. Žáci mají k dispozici dějepisné atlasy, dějepisné mapy, odbornou i populárně naučnou literaturu. Ve výuce se používají učebnice nakladatelství Dialog – Liberec.

Získané vědomosti a dovednosti pak žáci aplikují ve volitelném předmětu **seminář ze společenskovedních předmětů**, který je nabídnut v 7. ročníku v dotaci jedné hodiny týdně a v předmětu **člověk a společnost**.

Vzdělávání v předmětech **dějepis** a **seminář ze společenskovedních předmětů** směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí :

❖ Kompetence k učení :

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení,
- osvojuje si získané poznatky, které následně uplatňuje v dalších předmětech,
- získané informace třídí a porovnává různé prameny zdrojů,
- poznává smysl a cíl učení, své výsledky hodnotí, diskutuje o nich,

❖ Kompetence k řešení problémů :

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí,
- samostatně řeší problémy v rámci projektů a zadaných úkolů a využívá získané zkušenosti a znalosti,
- vnímá nejrozdílnější společenské problémy v jejich vývoji,
- svá řešení posuzuje z nejrozdílnějších společenských aspektů.

❖ Kompetence komunikativní:

- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje slovem a písmem tím prezentuje svou práci,
- naslouchá názorům spolužáků v týmu, vhodně na ně reaguje, obhájí svůj postup a názor,
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům,
- souvisle a výstižně formuluje své názory na společenské dění,
- chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojuje si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a učí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,

❖ Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupinách,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplně jedná s druhými, je tolerantní a zdvořilý, poskytuje pomoc a je schopen o pomoc požádat,
- posiluje vlastní sebedůvěru a samostatnost při prezentaci svých výsledků,
- chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách, učí se diskutovat,

❖ Kompetence občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje dobrý postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do dění, zvláštní důraz klade na tradice a vytvořené hodnoty naší školy
- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot,
- nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů,

❖ Kompetence pracovní :

- včasné plní povinnosti,

- využívá nově nabyté znalosti v jiných vzdělávacích oborech,
- nachází způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj.

6.10.1 Dějepis

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.10.2 Seminář ze společenskovedních předmětů

[7. ročník](#)

6.11 Chemie

Předmět **chemie** je zařazen na naší škole do vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“.

Předmět **chemie** je vyučován v 8. ročníku (1 hodina týdně) a v 9. ročníku (2 hodiny týdně). Hlavním cílem tohoto předmětu je naučit žáky posuzovat nebezpečnost látek, s nimiž mohou přijít do styku a podle toho s nimi pracovat, poradit si v případě ohrožení svého zdraví či zdraví druhých, vysvětlit důležitost ochrany životního prostředí, porozumět základním chemickým dějům a získat praktické dovednosti při práci s chemickými látkami.

Získané dovednosti a znalosti z chemie žáci využijí v dalších předmětech vyučovaných na naší škole, mohou si je dále rozšířit ve volitelném předmětu **seminář z přírodovědných předmětů**, který si žáci mohou zvolit v 9. ročníku (1 hodina týdně) a řadu takto získaných znalostí a dovedností uplatní v praktickém životě.

Vzdělávání v těchto předmětech pomáhá utvářet a rozvíjet tyto klíčové kompetence :

❖ **kompetence k učení:**

- žáci pracují s různými zdroji informací a získaných poznatků využívají k řešení úloh,
- hledání mezipředmětových vztahů a souvislostí v probíraném učivu,
- organizování učebního procesu a přijímání odpovědnosti za své učení,

❖ **kompetence k řešení problémů:**

- žáci řeší problémové úlohy pomocí získaných zkušeností, dovedností a využívají také logické myšlení,
- hledání různých variant řešení problémových úloh a jejich využití při řešení podobných úloh,

❖ **kompetence komunikativní:**

- žáci se vyjadřují písemnou i ústní formou,
- vytváření vlastního názoru a jeho obhajování pomocí přesvědčivých argumentů,
- respektování názorů ostatních při skupinové práci,

❖ **kompetence sociální a personální:**

- spolupráce s ostatními při týmové práci,
- poskytování pomoci druhým při řešení problémů,

❖ **kompetence občanské:**

- uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo ni,

❖ **kompetence pracovní:**

- organizování vlastní práce,
- včasné plnění povinností a dodržování stanovených pravidel,
- každý žák se aktivně podílí na práci skupiny a za výsledky své práce bere na sebe plnou odpovědnost

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.12 Fyzika

Předmět **fyzika** je součástí vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. S některými tématy předmětu se žáci seznamují již na prvním stupni v předmětu **člověk a jeho svět**. S předmětem fyzika se žáci setkávají na druhém stupni v šestém ročníku jednu hodinu týdně. Ročník sedmý a osmý je dotován dvěma hodinami týdně a ročník devátý jednou hodinou týdně.

Hlavním cílem předmětu je získat základní znalosti a praktické dovednosti z oboru fyzika a ve vztahu k dalším přírodovědným předmětům rozvíjet technické myšlení, chápat historické souvislosti fyzikálního poznání, vytvářet si pozitivní vztah k přírodě a technice. Získané vědomosti a dovednosti uplatní žáci v praktickém životě, zvláště v profesích, které z fyzikou bezprostředně souvisejí.

Širším cílem předmětu je rozvíjet operativní způsob myšlení, schopnost řešit trpělivě i náročnější úkoly a dívat se na okolní svět s vlastním úsudkem obohaceným o již poznané zákonitosti. Žák by měl postupně získávat povědomí o nesmírné složitosti a dokonalosti přírody, o možnosti přírodu využívat, ale i vnímat nebezpečí spojená s nesprávným konáním člověka.

Předpokladem pro úspěšné zvládnutí předmětu je velmi dobré materiální zázemí učebny a kabinetu fyziky, které umožňuje realizovat výuku s využitím nerůznějších forem a metod práce. Pokud to charakter učiva umožňuje, je toto učivo představeno žákovi s využitím reálných předmětů nebo modelů, jiném případě je uplatněna audiovizuální technika, vzhledem dostupnosti na naší škole, lze také využít počítačovou techniku, žáci se mohou účastnit poznávacích exkurzí, apod.

Vzdělávání v předmětu směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

- ❖ **Kompetence k učení**
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení,
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy,
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
  - poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy,
- ❖ **Kompetence k řešení problémů**
  - vnímá nejružnější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
  - vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení,
  - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení,
  - ověřuje správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení problémových situací,
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit,
- ❖ **Kompetence komunikativní**
  - formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu,
  - účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje,
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, a jiných informačních a komunikačních prostředků, využívá informační a komunikační prostředky,
- ❖ **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině,
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými,
- ❖ **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot,

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,

❖ **Kompetence pracovní**

- používá bezpečně a účinně vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.13 Zeměpis, ekologická výchova, seminář z přírodovědných předmětů

Vyučovací předměty **zeměpis**, **ekologická výchova** a **seminář z přírodovědných předmětů** přináší ucelený pohled (v souvislostech a vztazích) na svět 21. století. Mezi hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáků na svět v jeho rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek pro sebeobohacování a zdokonalování; schopnost aktivně se podílet na vytváření hodnot a vztahů i schopnost nést důsledky za své činy.

Zeměpis na 2. stupni naší základní školy je utvořen z těchto vzdělávacích oblastí: geografické informace, data, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, Česká republika a terénní geografická výuka s praxí. Jako formy realizace tohoto předmětu je vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých projektů ukončena terénní praxí na škole v přírodě. V 6., 7. a 8. ročníku je časová týdenní dotace předmětu 2 hodiny, v 9. ročníku 1 hodina. Oblast životního prostředí je v 9. ročníku zastoupena samostatným předmětem ekologická výchova. Terénní praxe se realizuje v 8. a 9. ročníku během školy v přírodě a při krátkodobých projektech během celého 2. stupně.

Ekologická výchova na 2. stupni naší základní školy je tvořena z těchto vzdělávacích oblastí: základy ekologie, životní prostředí a praktické poznávání přírody. Formou realizace tohoto předmětu je vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých projektů ukončena terénní praxí na škole v přírodě. Časová týdenní dotace předmětu je 1 hodina v 9. ročníku.

Seminář z přírodovědných předmětů je tvořen z těchto oblastí: základy pozorování přírody, živá a neživá příroda, globální problémy příroda a krajina, počasí a podnebí, geografická poloha a cestovní ruch našeho regionu. Formou realizace tohoto předmětu je vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých projektů. Časová dotace předmětu je 1 hodina v 9. ročníku jako volitelný předmět.

Zeměpis, ekologická výchova a seminář z přírodovědných předmětů se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Výuka předmětů probíhá po třídách, nedělí se. Pokud tomu vyhovují podmínky školy v přírodě, může zde docházet k dělení na skupiny nebo ke spojování žáků z různých ročníků.

Vzdělávání směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvořů a k podpoře ochrany životního prostředí,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka,
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování,
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem,
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu),
- zeměpisné vycházky s pozorováním,
- projekty

Výše popisované předměty úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...,
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...,
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...,
- informační technologie: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování,
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Vzdělávání v uvedených vzdělávacích předmětech směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

❖ **Kompetence k učení:**

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti,
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení.

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- k používání odborné terminologie,
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi,
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

❖ **Kompetence komunikativní:**

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují-

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace,
- k naslouchání a respektování názorů druhých,
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

❖ **Kompetence k řešení problémů:**

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů,
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci,
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků,
- k odpovědím na otevřené otázky,
- k práci s chybou

❖ **Kompetence sociální a personální:**

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání,

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování,
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání,
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat,
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků,
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů,
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku,

❖ **Kompetence občanské:**

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace,
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování,
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje,
- k tomu, aby brali ohled na druhé,
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

❖ **Kompetence pracovní:**

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu,
- žáci jsou vedeni k efektivní práci.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu,
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

6.13.1 Zeměpis

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.13.2 Ekologická výchova

[9. ročník](#)

6.13.3 Seminář z přírodovědných předmětů

[9. ročník](#)

6.14 Přírodopis

Přírodopis se vyučuje na 2. stupni v 6. až 9. ročníku. V 6.-8. ročníku je týdenní dotace dvě hodiny, v 9. ročníku 1 hodina týdně.

Tento předmět má za hlavní cíl:

- seznámit žáky s různými formami života na zemi, od nejjednodušších organismů po složitější, podmínkami jejich života, jejich přizpůsobení se prostředí,
- pochopit důležitost a vytvořit si ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou,
- popsat a pochopit základní zákonitosti přírody, postavení organismů, člověka v přírodě,
- uvědomit si důležitost vztahu mezi člověkem a přírodou, následky nesprávného chování člověka v přírodě dokázat odstranit,
- uplatnit správně získané poznatky při pozorování, při provádění pokusů, v životě

Své dovednosti a poznatky využívají žáci v dalších vzdělávacích oblastech a předmětech a přímo je mohou rozvíjet v povinném předmětu **ekologická výchova** a ve volitelném předmětu **seminář z přírodovědných předmětů**, které jsou nabízeny v 9. ročníku. Tyto předměty jsou především zaměřeny na tvorbu samostatných či skupinových projektů.

V předmětu přírodopis rozvíjíme především následující klíčové kompetence:

❖ Kompetence komunikativní:

- prezentují souvisle řešení zadaných projektů,
- obhajují své vyvozené závěry, zvolené postupy, naslouchají názorům spolužákův týmu, vhodně na ně reagují,
- využívají své poznatky i v jiných vzdělávacích oblastech,
- vysvětlí základní pojmy, reaguje na dotazy,
- schematicky znázorní základní principy a vysvětlí,

❖ Kompetence k řešení problémů:

- samostatně řeší problémy v rámci projektů, zadaných úkolů, využívá nové poznatky,

❖ Kompetence sociální a personální:

- pracují ve skupině při společných úkolech a na projektech,
- poskytování pomoci při řešení problému,
- posilování vlastní sebedůvěry soustavnou prezentací výsledků,
- hodnotí kriticky jednání své i jiných lidí ve vztahu k ŽP jako celku i druhým lidem,
- odstraňují negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí,

❖ Kompetence pracovní:

- pracuje aktivně s přírodninami,
- bezpečně pracuje s mikroskopem a lupou, vytvoří mikroskopický preparát, pozoruje lupou,
- nakreslí jednoduchý schématický nákres a popíše, ze získaných poznatků vyvodí jednoduché závěry,
- využívá správně dostupné literatury, orientuje se v nejrůznějších časopisech s přírodovědnou tematikou,

❖ Kompetence učení:

- osvojí si základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů, včetně člověka, o nerostech a horninách, vesmíru a Zemi,
- na příkladech organismů objasní způsob jejich života, přizpůsobení se daným podmínkám, zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka,
- uvědomí si důležitost vztahu k okolnímu prostředí, odpovědnost za zachování života na Zemi i svého zdraví,
- pochopí podstatu a význam biologických věd,
- odvozuje na základě pozorování v přírodě základní projevy života vybraných organismů

❖ Kompetence občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.15 Výchova k občanství a zdraví

Vyučovací předmět **Výchova k občanství a zdraví** je integrovaným předmětem. Propojuje v sobě témata stejnojmenných vzdělávacích oborů patřících do dvou vzdělávacích oblastí: Člověk a společnost, Člověk a zdraví. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je zastoupen částečně, neboť některá témata tohoto oboru jsou zařazena do vyučovacího předmětu Přírodopis a Tělesná výchova. Specifikou vyučovacího předmětu je, že integruje znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů (především humanitních, ale také přírodovědných a jiných).

Vyučovací předmět je realizován v rozsahu **1 vyučovací hodiny týdně v 6. a 8. ročníku, 2 vyučovacích hodin týdně v 7. a 9. ročníku.**

Mezi jeho **hlavní cíle** patří vybudování komplexního pohledu žáků na svět v celé jeho rozmanitosti; schopnost chápat tuto rozmanitost jako prostředek pro sebeobohacování a zdokonalování, schopnost aktivně se podílet na vytváření hodnot a vztahů, schopnost nést důsledky za své činy. Spoluvytváří hodnotový systém žáků a umožňuje jim tak sociální, politickou, mravní a estetickou orientaci, učí je chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty, především ty, jež mají rozhodující význam v moderním světě, tj. demokracie, svoboda, spravedlnost, tolerance a solidarita. Vyučovací předmět vychovává svěbytného, svobodného a zodpovědného občana, který uplatňuje svá práva, dodržuje své povinnosti, žije podle zásad zdravého životního stylu.

Vzhledem ke zdůrazňované formativní funkci vyučovacího předmětu převažují v didaktické práci učitele **aktivizující metody a formy**, které posilují zdravé sebevědomí, zvyšují odolnost vůči stresům a přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování (např. dialog, diskuse, řešení problému, aktivizující hry, praktická cvičení, simulace, audiovizuální technika, vycházky a exkurze, besedy). Do výuky jsou také začleňovány krátkodobé projekty či programy.

V předmětu jsou realizovány vybrané tematické okruhy většiny **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova je realizována v 7. a 8. ročníku prostřednictvím tematických okruhů Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace; Kooperace a kompetice.
- Výchova demokratického občana je z části realizována v 6. ročníku v rámci tematického okruhu Občanská společnost a škola, v 9. ročníku v rámci tematických okruhů Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je realizována v 9. ročníku prostřednictvím tematického okruhu Jsme Evropané.
- Multikulturní výchova je z části realizována v 6. a 7. ročníku v rámci tematického okruhu Lidské vztahy.
- Mediální výchova je z části realizována v 6. a 9. ročníku v rámci tematického okruhu Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření **klíčových kompetencí**:

- ❖ **Kompetence k učení** – nabízíme žákům řadu aktivizačních metod, které mohou efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě; předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s občanskou tematikou a problematikou zdraví, vedeme je k jejich pravidelnému využívání.
- ❖ **Kompetence k řešení problémů** – vedeme žáky ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí, schopnosti je obhájit, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů.
- ❖ **Kompetence komunikativní** – vedeme žáky k naslouchání promluv druhých lidí, porozumění jim, vhodné reakce na ně, účinného zapojení se do diskuse, obhájení svého názoru a vhodné argumentace; umožňujeme žákům využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
- ❖ **Kompetence sociální a personální** – navozujeme dostatek situací, ve kterých žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

- ❖ **Kompetence občanské** – vytváříme dostatek situací k poznání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu; nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd.
- ❖ **Kompetence pracovní** – vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

[6. ročník](#)

[7. ročník](#)

[8. ročník](#)

[9. ročník](#)

6.16 Člověk a společnost

Vyučovací předmět **člověk a společnost** svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vyučovacích předmětů **výchova k občanství a zdraví, dějepis**. Vyučovací předmět je realizován v 8. ročníku, v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Má především napomáhat k orientaci ve složitých procesech lidského dění, ke hledání variabilních odpovědí na naléhavé otázky současnosti, odpovědí, které stěží mohou být kategoricky jednoznačné a definitivní. Rozvíjí schopnost žáků samostatně se vyjadřovat, tolerovat názory ostatních, rozvážně usuzovat, a tak argumentovat i pro názor, který není právě převažující. Učí žáky-občany podílet se na správě věcí veřejných.

Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu jsou tematicky zaměřené projekty (čtvrtletní projektové vyučování). Vzdělávací obsah je realizován převážně aktivními metodami výuky.

V předmětu jsou realizovány vybrané tematické okruhy těchto **průřezových témat**:

Výchova demokratického občana je realizována v rámci tematického okruhu Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát.

Multikulturní výchova je realizována prostřednictvím tematických okruhů Kulturní difference; Lidské vztahy; Etnický původ; Princip sociálního smíru a solidarity.

V předmětu **člověk a společnost** rozvíjíme **klíčové kompetence** strategiemi, díky nimž žák:

- ❖ **Kompetence k učení :**
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení,
  - osvojuje si získané poznatky, které následně uplatňuje v dalších předmětech,
  - získané informace třídí a porovnává různé prameny zdrojů,
  - poznává smysl a cíl učení, své výsledky hodnotí, diskutuje o nich,
- ❖ **Kompetence k řešení problémů :**
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí,
  - samostatně řeší problémy v rámci projektů a zadaných úkolů a využívá získané zkušenosti a znalosti,
  - vnímá nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
  - svá řešení posuzuje z nejrůznějších společenských aspektů.
- ❖ **Kompetence komunikativní:**
  - souvisle a kultivovaně se vyjadřuje slovem a písmem tím prezentuje svou práci,
  - naslouchá názorům spolužáků v týmu, vhodně na ně reaguje, obhájí svůj postup a názor,
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům,
  - souvisle a výstižně formuluje své názory na společenské dění,
  - chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
  - osvojuje si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a učí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- ❖ **Kompetence sociální a personální:**
  - spolupracuje ve skupinách,
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplně jedná s druhými, je tolerantní a zdvořilý, poskytuje pomoc a je schopen o pomoc požádat,
  - posiluje vlastní sebedůvěru a samostatnost při prezentaci svých výsledků,
  - chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce,
  - uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách, učí se diskutovat,
- ❖ **Kompetence občanské:**
  - uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje dobrý postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do dění, zvláštní důraz klade na tradice a vytvořené hodnoty naší školy
  - respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot,
  - nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů,

❖ **Kompetence pracovní :**

- včasně plní povinnosti,
- využívá nově nabyté znalosti v jiných vzdělávacích oborech,
- nachází způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj.

8. ročník